Město Modřice připravilo pro všechny příznivce hudebních zážitků

124. komorní koncert na radnici

foto archiv účinkující

Romana Buaiscia

Harfa v proměnách času

filmová, populární, tradiční irská a skotská
i klasická hudba

středa 21.října 2026 v 19 hod

velký sál radnice na náměstí Svobody v Modřicích, **vstupné dobrovolné.**
Po programu je připravena neformální beseda účinkujících s publikem.
Za realizační tým všechny zájemce srdečně zve Romana Kaplanová.
www.mesto-modrice.cz/sbmk

Program:

1. **Sands of Hosta** - Ailie Robertson
   Keltská skladba inspirovaná divokou přírodou severního Skotska

2. **My Love Is Like a Red, Red Rose** - Robert Burns
   Tradiční skotská píseň z 18. století
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

3. **Passacaglia** – G. F. Händel/ Johan Halvorsen
   Barokní skladba původně napsaná pro cembalo a později upravená pro housle a violu
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

4. **Tale as Old as Time** - Alan Menken
   Píseň z filmu Kráska a zvíře
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

5. **I Dreamed a Dream** - Claude-Michel Schönberg
   Balada z muzikálu Bídníci
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

6. **Gabriel's Oboe** - Ennio Morricone
   Ústřední melodie z filmu Mise
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

7. **Hallelujah** - Leonard Cohen
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

8. **Preludium č. 1 C dur** (BWV 846) - J. S. Bach
   Úprava pro harfu: Josh Layne

9. **The Winner Takes It All** – ABBA
   Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

10. **The Little Fountain** - Samuel O. Pratt

11. **Fantazie na Largo** z Dvořákovy Novosvětské symfonie
    Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

12. **O Holy Night** - Adolphe Charles Adam
    Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

13. **Danny Boy** - irská lidová píseň
    Úprava pro harfu: Deborah Henson-Conant, Romana Buaiscia

14. **Nightingale** - Deborah Henson-Conant

15. **Inisheer** - Thomas Walsh
    Úprava pro harfu: Romana Buaiscia

16. **Chrissie's** - Donald Grant
    Úprava pro harfu: Ailie Robertson

17. **A Time for Us** - Nino Rota
    Píseň ze Zeffirelliho filmu Romeo a Julie

18. **River Flows in You** – Yiruma
    Úprava pro harfu: Christy-Lyn Marais

O účinkujících:

Romana Buaiscia vystudovala překladatelství a tlumočnictví španělštiny a angličtiny na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Odmalička se ale také věnuje hudbě a výtvarnému tvoření. Než se zamilovala do harfy, hrála na akordeon, altovou flétnu, kytaru, klavír a saxofon. Harfa jí ale učarovala natolik, že se jí po letech intenzivního studia věnuje naplno. Zároveň navrhuje a vyrábí autorskou keramiku a stále tlumočí. Ráda také cestuje. Než se usadila v Brně, žila ve Španělsku, v Kolumbii a v Itálii.

O nástroji:

Harfa je jedním z nejstarších hudebních nástrojů. V různých podobách existovala napříč kulturami i časem. Hrál na ni král David, bájný Orfeus i Marie Antoinetta. Nástroj, který dnes uslyšíme, však není klasická pedálová harfa, kterou známe z orchestru. Jedná se o harfu háčkovou, které se často říká také harfa keltská, irská nebo lidová. Dnes ji máme spojenou hlavně s keltskou hudbou z Irska, Skotska či Bretaně. Své kořeny má však i v naší kultuře. V 18. a 19. století se české háčkové harfy vyvážely do celého světa. I tehdejší čeští harfeníci putovali po světě. Po první světové válce ale tato tradice vlivem změny společnosti a skandalizace potulného umění prakticky úplně vymizela. Dnes se lidová harfa začíná pomaličku vracet na scénu, i když si často ještě hledá své místo po boku velkých pedálových harf.

Zajímavosti:

Jaký je rozdíl mezi keltskou a orchestrální pedálovou harfou?

Keltská háčková harfa se od klasické orchestrální harfy liší v několika zásadních bodech:

Vlastnost	**Keltská harfa**	**Pedálová harfa**
Velikost a váha	Menší (cca 80–150 cm), lehká a přenosná.	Velká (cca 180 cm), těžká (kolem 40 kg).
Struny	Obvykle 22 až 38 strun (nylon, střevo, karbon).	Standardně 47 strun (střevo, kov).
Změna tónů	Pomocí háčků na krku harfy (přeladí strunu o půltón).	Pomocí 7 nožních pedálů (přeladí celé tóniny naráz).
Zvuk	Jasný, zvonivý, intimnější, folkový.	Mohutný, orchestrální, dynamický.

Harfa jako národní symbol Irska

Irsko je jedinou zemí na světě, která má hudební nástroj jako svůj oficiální státní znak. Keltskou harfu najdete na irských eurových mincích, státních pečetích, pasech, ale i na logu slavného piva Guinness (které si mimochodem registrovalo znak harfy ještě dříve než samotný irský stát).
Nejstarším dochovaným exemplářem je harfa Trinity College ze 14. nebo 15. století, která je vystavena v Dublinu a sloužila jako předloha pro tyto státní symboly.

Jak fungují háčky pro změnu tónů?

Háčky (v angličtině *levers*) na keltské harfě fungují jako mechanické zkracovače strun. Každá jednotlivá struna má na krku harfy svůj vlastní háček, který hráč ovládá ručně během hraní nebo před začátkem skladby.
Princip: Zkrácení struny = vyšší tón
Základní pravidlo říká, že čím je struna kratší, tím rychleji vibruje a tím vyšší tón vydává.
Háček funguje následovně:

1. Háček je dole (vypnutý): Struna volně vibruje v celé své délce od spodní ozvučné desky až po ladicí kolík nahoře. Harfa je v tomto stavu naladěna do své základní tóniny (nejčastěji Es dur).

2. Háček se zvedne (zapnutý): Drobný kovový mechanismus (často ve tvaru vidličky nebo kolíčku) se přitiskne k horní části struny a pevně ji stiskne.

   Tím se vibrující část struny zkrátí přesně o takový kus, aby se její tón zvýšil o jeden půltón (například z tónu *C* na *Cis*, nebo z *B* na *H*).

Jak se s háčky hraje v praxi?

Protože harfa nemá klávesy jako klavír, nemůže hráč jednoduše zahrát černou klávesu, kdykoliv potřebuje křížek (#) nebo béčko (♭).

- Příprava před skladbou: Pokud skladba vyžaduje například tóninu G dur (která obsahuje jeden křížek – F#), harfenista před začátkem hraní zvedne všechny háčky na strunách *F*. Tím celou harfu přeladí do požadované tóniny.

- Změna tónu během hry: Pokud se v průběhu písničky objeví náhodná posuvka (krátkodobá změna tónu), musí hráč levou rukou rychle sáhnout k hlavě harfy, háček zvednout (nebo sklopit) a po odehrání pasáže jej zase vrátit zpět. Pravá ruka mezitím obvykle dál hraje melodii.

Proč jsou naladěné zrovna v Es dur?

Moderní háčkové harfy se ladí do tóniny Es dur (kde jsou tóny E♭, A♭, B♭), protože to dává nástroji největší flexibilitu.
Když jsou všechny háčky dole, harfa hraje v Es dur. Postupným zvedáním háčků na konkrétních strunách může harfenista získat až 8 různých tónin (od Es dur přes C dur až po E dur), aniž by musel brát do ruky ladicí klíč.

podle podkladků od účinkující, RK

Další plánované koncerty na radnici v roce 2026:

MK125 - středa 4.listopadu 2026 - Pěvecký sbor VOKÁL, řídí Kamila Zenklová
MK126 - středa 9. prosince 2026 - Sólisté BROLN a Pěvecký sbor města Modřice

Přípravu a konání koncertů zajišťuje realizační tým: Vlastimil Čevela, Romana Kaplanová, Marie Pokorná, Jitka Vystrčilová a Tereza Vystrčilová. Souhrnné info, foto a video viz výše uvedený web "sbmk".